

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 1 od 6

KLASA: 406-01/21-03/04
URBROJ: 535-03-02/5-21-05

U Zagrebu, 25. veljače 2021. godine

Na temelju članka 200. i 202. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine broj 120/16), u vezi s točkom 37. Dokumentacije o nabavi, KLASA: 406-01/21-03/04, URBROJ:535-03-02/5-21-01 u postupku javne nabave Opskrba prirodnim plinom, evidencijski broj nabave: 1/2021, Naručitelj, Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, objavljuje

I. OBJAŠNJENJE DOKUMENTACIJE O NABAVI

Slijedom zaprimljenog upita gospodarskog subjekta, Naručitelj daje objašnjenje Dokumentacije o nabavi, kako slijedi:

1. Gospodarski subjekt navodi:

„U točki 23. Dokumentacije o nadmetanju, NAČIN ODREĐIVANJA CIJENE PONUDE, Naručitelj je propisao: Način promjene cijene: ... „ Ponuditelj mijenja cijenu prirodnog plina ponuđenu u troškovniku koristeći formulu za izračun osnovne jedinične cijene prirodnog plina, bez troška distribucije, trošarine i poreza, koja se formira prvog dana u mjesecu, za tekući mjesec, prema slijedećoj formuli:

$$C_{PLIN} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n (CEGHIX \times T_i)}{1000 \times n \times k_{NCV/GCV}} \right) + P$$

Pri čemu je :

CEGHIX- cjenovni indeksi „CEGHIX®“ koje objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) i koji se zaokružuju na dvije decimale, EUR/MWh, objavljeni u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu.

n- broj objavljenih dnevnih iznosa cjenovnih indeksa „CEGHIX®“ u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu za koje se utvrđuje cijena prirodnog plina

S obzirom da se ovako formulirana promjena cijene ne podudara sa mehanizmima i alatima koje ponuditelj koristi na tržištu plina te omogućava potencijalne gubitke za ponuditelja, predlažemo promjenu Dokumentacije na načina da su u formuli :

CEGHIX – cjenovni indeksi „CEGHIX®“ koje objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) i koji se zaokružuju na dvije decimale, EUR/MWh, objavljeni za mjesec isporuke za koji se formira račun.

n- broj objavljenih dnevnih iznosa cjenovnih indeksa „CEGHIX®“ u tekućem mjesecu za koje se utvrđuje cijena prirodnog plina.

Drugim riječima, ako se plin isporučuje u siječnju, cijena se formira temeljem prosječne cijene siječnja, a ne prosinca (objavljeno u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu) kako je do sada definirano u dokumentaciji

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 2 od 6

Uvjerena smo kako bi se način promjene cijene koji predlažemo osigurali bolje provođenje temeljnih načela javne nabave odnosno načelo tržišnog natjecanja i načelo jednakog tretmana.“

Naručitelj ne prihvaća prijedlog gospodarskog subjekta. Naručitelj je definirao promjenu cijene na gore opisani način da bi korisnici okvirnog sporazuma na početku mjeseca mogli znati po kojim cijenama taj mjesec nabavljaju i troše plin, odnosno da bi Naručitelj imao dovoljno vremena da provjeri dostavljene cjenike od odabranih ponuditelja i objavi ih na svojim internetskim stranicama.

Također, Naručitelj je stava da propisanom formulom ne krši načela tržišnog natjecanja i načelo jednakog tretmana obzirom da je svim gospodarskim subjektima na jednak način i pod jednakim uvjetima omogućen pristup i sudjelovanje u postupku javne nabave kao i da su svim gospodarskim subjektima poznati uvjeti izmjene cijene tijekom važenja okvirnog sporazuma i ugovora sklopljenih temeljem okvirnih sporazuma.

Dodatno, plin je roba koja se skladišti, a to znači da plin koji se u nekoj količini isporučuje korisnicima okvirnih sporazuma ne mora biti nabavljen u tekućem mjesecu u kojem se i troši.

2. Gospodarski subjekt navodi:

„U Dokumentaciji o nabavi Opskrba prirodnim plinom; evidencijski broj nabave 1/2021, Otvoreni postupak javne nabave, Klasa: 406-01/21-03/04, Urbroj: 535-03-02/5-21-01, Naručitelja Središnji državni ured za središnju javnu nabavu; od 19. veljače 2021. godine (dalje: DON) molimo vaš odgovor na naša pitanja i prijedloge, te pojašnjenja u svezi DON-a uz prihvaćanje našeg prijedloga izmjena dokumentacije o nabavi.

U DON-u u točki 23. Način određivanja cijene ponude u dijelu Način promjene cijene ste između ostalog naveli sljedeće: „Ponuditelj mijenja cijenu prirodnog plina ponuđenu u troškovniku koristeći formulu za izračun osnovne jedinične cijene prirodnog plina, bez troška distribucije, trošarine i poreza, **koja se formira prvog dana u mjesecu, za tekući mjesec, prema sljedećoj formuli:**

$$C_{PLIN} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n (CEGHIX \times T_i)}{1000 \times n \times k_{NCV/GCV}} \right) + P$$

pri čemu je:

CEGHIX - cjenovni indeksi „CEGHIX®“ koje objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) i koji se zaokružuju na dvije decimale, EUR/MWh, **objavljeni u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu.**

Sukladno označenom dijelu teksta i navedenoj formuli prilikom izračuna elementa cijene (E), cijena se formira mjesec dana unaprijed, premda se fakturiranje vrši tek po izvršenoj mjesečnoj isporuci plina, a naplata se vrši u daljnjem roku od 30 dana od fakturiranja. DON pri tome koristi CEGHIX (cjenovni indeks) kojeg objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) **objavljen u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu odnosno mjesecu isporuke.**

Na ovakav način se prilikom fakturiranja ponuditeljima nameće da koriste „stare“ podatke koji nisu relevantni za mjesec isporuke. Znači bez valjanog razloga ste DON odredili da se pri izračunu cijene koristi CEGHIX iz prethodnog mjeseca, a ne mjeseca isporuke.

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 3 od 6

Napominjemo da tako izražena formula ne sadrži relevantne podatke za izračun cijene za mjesec isporuke jer ne sadrži elemente cijene iz mjeseca isporuke već iz ranijeg prethodnog mjeseca, čime se ponuditeljima nameće da ne naplaćuju stvarnu cijenu iz mjeseca isporuke i potrošnje, a CEGHIX kao cjenovni indeks gubi svoj smisao jer se ne koristi onaj iz mjeseca isporuke već onaj koji prethodi tom mjesecu, a koji po nama nije i ne može biti relevantan za mjesec isporuke i potrošnje.

Kao opskrbljivač i ponuditelj vam skrećemo pozornost na navedeno jer takva formulacija cijene nije uobičajena u poslovnoj praksi na tržištu plina, odnosno takav proizvod uopće ne postoji na tržištu plina, pa je stoga rizičan u financijskom i gospodarskom smislu za opskrbljivača kao budućeg ponuditelja i ugovornu stranu. DON stoga po našem mišljenju nije jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno, te izražena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. Osim toga ne omogućava izračun cijene bez preuzimanja neuobičajenih rizika i poduzimanja opsežnih predradnji ponuditelja što je u suprotnosti s pozitivnim propisima (čl. 200 ZJN 2016).

Nama kao budućem ponuditelju onemogućavate da cjenovne indekse koristimo u zaštiti porasta i pada cijene, tako kao opskrbljivač nemamo nikakve mehanizme ni alate kojima bi se zaštitili od potencijalnih gubitaka, osobito stoga što se proizvod s izračunom takve cijene kakav je propisan DON ne može nabaviti na tržištu plina. Samim time je takvo određivanje cijene za ponuditelje diskriminirajuće i dovodi ih u nepovoljan položaj u odnosu na naručitelja i uvjete na tržištu. Određivanjem ne transparentnih elemenata cijene izlažete ponuditelje nepotrebnom riziku od gubitaka, posebno u trenutku kada je tržište plina ionako nestabilno i nepredvidivo zbog situacije s pandemijom virusa Covid-19.

U dokaz navedenog dostavljamo vam Tablica 1 koja simulira cijenu utvrđenu u DON i tržišnu cijenu koja se odnosi na mjesec isporuke, odnosno onu koju vam ovim našim dopisom predlažemo da se primijenjuje. Tablica 1 vam prikazuje i razliku odnosno gubitak po mjesecima između primijenjene cijene iz DON i tržišne cijene koja se odnosi na mjesec isporuke i to za razdoblje od 01.01.2020. do 01.01.2021. godine:

Tablica 1

Mjesec potrošnje	Cijena po formuli iz tendera (CEGHIX-1)	Važeća cijena za taj mjesec (CEGHIX)	Razlika između cijena	Količine	Iznos po formuli iz tendera	Iznos po važećim cijenama	Razlika
	EUR/MWh GCV	EUR/MWh GCV	EUR/MWh GCV		EUR	EUR	EUR
Veljača 2020.	12,165	10,269	1,896	67.971.338	826.871,33	697.997,67	128.873,66
Ožujak 2020.	10,269	9,458	0,811	64.477.839	662.122,93	609.831,40	52.291,53
Travanj 2020.	9,458	8,040	1,418	11.520.952	108.969,25	92.628,45	16.340,80
Svibanj 2020.	8,039	6,132	1,907	5.657.949	45.484,25	34.694,54	10.789,71
Lipanj 2020.	6,132	5,820	0,312	3.053.014	18.721,08	17.768,54	952,54
Srpanj 2020.	5,820	6,423	-0,603	1.769.533	10.298,68	11.365,71	-1.067,03
Kolovoz 2020.	6,423	8,714	-2,291	1.929.019	12.390,09	16.809,47	-4.419,38
Rujan 2020.	8,714	11,310	-2,596	8.931.206	77.826,53	101.011,94	-23.185,41
Listopad 2020.	11,310	13,131	-1,821	9.417.258	106.509,19	123.658,01	-17.148,83
Studenj 2020.	13,131	13,021	0,110	19.366.135	254.296,72	252.166,44	2.130,27
Prosinac 2020.	13,021	15,253	-2,232	31.745.273	413.355,20	484.210,65	-70.855,45
Siječanj 2020.	15,253	18,744	-3,491	59.617.319	909.342,97	1.117.467,03	-208.124,06
				285.456.835	3.446.188,21	3.559.609,87	-113.421,65

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 4 od 6

Tablični prikaz vam zorno prikazuje nelogičnost formule iz DON, a navedeni iznos od 113.421,65 Eura predstavlja gubitak opskrbljivača koji je proizašao iz razlike u cijeni definirane po DON i tržišne cijene objavljene u mjesecu isporuke koja ujedno predstavlja uobičajenu praksu na tržištu plinom i koju vam stoga predlažemo da se koristi prilikom izračuna cijene.

Formula za izračun cijene bi po nama trebala sadržavati iznose i indekse važeće za mjesec isporuke jer se samo na takav način osigurava izračun stvarnih troškova za predmet nabave.

Stoga predlažemo izmjenu DON i primjenu CEGHIX-a objavljenog i važećeg u mjesecu isporuke plina.

Premda gore navedena tablica 1 prikazuje očekivana kretanja koja su negativna za opskrbljivača, postojeća formula s obzirom na korištenje starih elemenata iz prethodnog mjeseca i nepredvidivost tržišta plina dugoročno ne štiti ni samog Naručitelja od potencijalnih gubitaka, a sve zbog primjene indeksa indeksa iz prethodnog mjeseca, koji se ne odnosi na mjesec potrošnje. Osciliranje elemenata cijene tijekom isporuke može stoga negativno utjecati na cijenu i za ponuditelje i naručitelja pa se po našem mišljenju samo primjenom elemenata cijena iz mjeseca isporuke osigurava ravnopravnost stranaka i postizanje transparentne cijene u skladu s tržišnim uvjetima. Stoga se može zaključiti da navedena metoda izračuna cijene iz DON nepotrebno predstavlja rizik za obje strane, te da ona nije u interesu ugovornih strana.

S obzirom na sve navedeno, predlažemo izmjenu sljedećih dijelova dokumentacije koji se odnose na gore navedenu formulu:

(1) CEGHIX:

Trenutno definirano: „CEGHIX - cjenovni indeksi „CEGHIX®“ koje objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) i koji se zaokružuju na dvije decimale, EUR/MWh, **objavljeni u mjesecu koji prethodi tekućem mjesecu.**“

Prijedlog izmjene: „CEGHIX - cjenovni indeksi „CEGHIX®“ koje objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH) i koji se zaokružuju na dvije decimale, EUR/MWh, **objavljen za mjesec isporuke plina.** CEGHIX je ponderirani prosjek dnevnih cijena, objavljenih na portalu burze CEGH <https://www.cegh.at/en/exchange-market/market-data/> u koloni "VWAP/CEGHIX €/MWh" u EUR/MWh GCV". Primjenjuje se sukladno sljedećim kriterijima:

- Ako je dan isporuke radni dan, primijeniti će se CEGHIX Day-ahead cijena relevantna za dan isporuke.
- Ako je dan isporuke subota i nedjelja, primijeniti će se CEGHIX Weekend cijena relevantna za dan isporuke.
- Ako je dan isporuke blagdan, primijeniti će se CEGHIX cijena relevantna za dan isporuke.
- radni dani slijede konvenciju o radnim danima na Londonskoj burzi

(2) n - broj objavljenih dnevnih iznosa cjenovnih indeksa "CEGHIX":

Trenutno definirano: „n - broj objavljenih dnevnih iznosa cjenovnih indeksa „CEGHIX®“ u mjesecu **koji prethodi tekućem mjesecu za koje se utvrđuje cijena prirodnog plina.**“

Prijedlog izmjene: „n - broj objavljenih dnevnih iznosa cjenovnih indeksa „CEGHIX®“ **za mjesec isporuke** za koje se utvrđuje cijena prirodnog plina.“

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 5 od 6

Slijedom navedenog, te *ukoliko naručitelj prihvati predložene izmjene metodologije izračuna cijene plina potrebno je uskladiti sve dijelove dokumentacije koji su u korelaciji s točkom 23. DON-a, što uključuje sljedeće dijelove dokumentacije:*

Stranica 22., točka 23., trenutno definirani odlomak 9. DON koji glasi:

*„Ponuditelj mijenja cijenu prirodnog plina ponuđenu u troškovniku koristeći formulu za izračun osnovne jedinične cijene prirodnog plina, bez troška distribucije, trošarine i poreza, koja se formira **prvog dana u mjesecu, za tekući mjesec**, prema sljedećoj formuli:“*

Prijedlog izmjene:

*„Ponuditelj mijenja cijenu prirodnog plina ponuđenu u troškovniku koristeći formulu za izračun osnovne jedinične cijene prirodnog plina, bez troška distribucije, trošarine i poreza, koja se formira **prvog dana u mjesecu fakturiranja, za mjesec isporuke**, prema sljedećoj formuli:“*

Stranica 22., točka 23., trenutno definirani odlomak 14. DON koji glasi:

*„Odabrani ponuditelj je dužan pratiti promjenu cjenovnog indeksa „CEGHIX®“ koji objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH), te najkasnije do **05.-og dana u mjesecu odnosno tekućeg obračunskog razdoblja dostavljati izračun promjene cijene prirodnog plina** Središnjem državnom uredu za središnju javnu nabavu na adresu elektroničke pošte: plin@nabava.gov.hr.“*

Prijedlog izmjene:

*„Odabrani ponuditelj je dužan pratiti promjenu cjenovnog indeksa „CEGHIX®“ koji objavljuje plinska burza Central European Gas Hub AG (CEGH), te najkasnije do **05.-og dana u mjesecu fakturiranja, dostavljati izračun promjene cijene prirodnog plina iz mjeseca isporuke** Središnjem državnom uredu za središnju javnu nabavu na adresu elektroničke pošte: plin@nabava.gov.hr.“*

Predložene izmjene i način formiranja cijene kakav predlažemo omogućava ravnopravan odnos za sve sudionike postupka javnog nadmetanja i potencijalnih ugovornih strana, što prema sadašnjim uvjetima DON-e nije slučaj. Isto tako, štiti i ponuditelja i naručitelja od nepotrebnog izlaganja riziku od gubitaka jer jamči naplatu isporučenog plina po realnim tržišnim uvjetima i cijenama iz mjeseca isporuke. Primjenjujući izmjene naručitelj će osigurati primjenu tržišnih cijena koje su u skladu s obračunskim razdobljem isporuke plina čime su stvoreni preduvjeti ponuditeljima za dostavljanje pravilnih, konkurentnih i kvalitetnih ponuda. Sukladno svemu navedenom, pozivamo vas da razmotrite ovaj naš zahtjev, te vas molimo za odgovor uz prihvaćanje traženih izmjena dokumentacije u dijelu metodologije izračuna cijene, a kako bismo uklonili očite rizike i za jednu i za drugu stranu.“

Naručitelj ne prihvaća prijedlog gospodarskog subjekta iz razloga navedenih u odgovoru na prvo pitanje, te dodatno ističe kao slijedi:

Gospodarski subjekt je stava kako se ovako definiranom formulu nameće ponuditeljima da koriste stare podatke koji nisu relevantni za izračun cijene za mjesec isporuke, te navodi da su iz istog razloga, potencijalni ponuditelji u financijskom gubitku, te da ih se izlaže riziku nestabilnosti tržišta plina.

Naručitelj prvenstveno ističe da prema Zakonu o javnoj nabavi naručitelj ima mogućnost odrediti promjenjivu ili nepromjenjivu cijenu. U konkretnom slučaju Naručitelj je odredio promjenjivu

	REPUBLIKA HRVATSKA Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Evidencijski broj nabave: 1/2021
	Objašnjenje Dokumentacije o nabavi	Stranica 6 od 6

cijenu prema formuli iz dokumentacije, uzimajući u obzir i kretanja na tržištu plina, a sve kako bi ponuditelji mogli kalkulirati cijene bez preuzimanja prevelikih rizika.

Dodatno treba istaknuti da se cijene koje su vrijedile za svaki prethodni mjesec ionako naplaćuju u sljedećem mjesecu, dakle sa mjesecom odmakom. Isto tako, postoji vjerojatnost da se na tržištu plina smanji cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prethodni, te u tom slučaju korisnici okvirnog sporazuma plaćaju onu veću od realne cijene u stvarnom vremenu, te se u konkretnom slučaju, shodno tome ne može doći do zaključka o financijskom gubitku ponuditelja.

Također, Naručitelj napominje kako je Dokumentacija o nabavi napisana jasno, precizno, razumljivo i nedvojbeno te je izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. Točka 23. Dokumentacije o nabavi koja govori o načinu određivanja cijene, točnije o načinu promjene cijene, nije točka koja propisuje podnošenje ponuda, već je to točka 9. koja jasno i precizno definira stavke troškovnika koje gospodarski subjekti moraju ispuniti kako bi sve ponude bile usporedive, a cijene koje gospodarski subjekti ponude su izvan utjecaja Naručitelja. Ono što je kasnije jednako za sve ponuditelje jest način promjene cijene, a ne i sama cijena plina, obzirom da svaki gospodarski subjekt samostalno podnosi ponudu i ima mogućnost kalkulacije cijene uzimajući u obzir i rizike tržišta.

Također, Dokumentacija o nabavi ne diskriminira gospodarske subjekte ni na koji način jer propisuje iste uvjete promjene cijene za sve odabrane ponuditelje za vrijeme tijekom trajanja okvirnog sporazuma. Isto tako, nigdje iz propisa ne proizlazi da bi sav rizik promjene cijena na tržištu trebao snositi krajnji kupac, a upravo takvo razmišljanje proizlazi iz upita gospodarskog subjekta.

Dokumentacija o nabavi ne sadrži ni u jednom segmentu netransparentne elemente cijena, obzirom da je formula vrlo jasno definirana kao i svi njezini elementi, a sama promjenjivost cijene se ne može podvesti pod netransparentnost. Kao što postoji varijacija cijena za ponuditelje, tako ona zahvaća i same korisnike okvirnih sporazuma, koji u konačnici isto ovise o promjenama na tržištu plina.

Sukladno gore navedenim pojašnjenjima, Naručitelj ne prihvaća ni tražene izmjene točke 23. Dokumentacije o nabavi.